

Årsmelding 2022

Ungdomsrådet ved Nordlandssykehuset

Innhold

1. Forord	3
2. Ungdomsrådets medlemmer i perioden	4
2.1 Ungdomsrådets medlemmer	4
2.2 Rekruttering av kandidater	6
3. Ungdomsrådets arbeid	7
3.1 Saker til behandling.....	7
3.2 Foredragsvirksomhet	8
3.3 Deltagelse i utvalg, arbeidsgrupper, møter	9
3.4 Digitale tjenester for 12-16 år	11
4. Innspill Oppdragsdokument 2023	13
5. Ungdomsrådets helgesamling Bodø	14
5.1 Viktige saker	15
6. Nasjonalt møte	16
7. Økonomi.....	18
8. Hilsen fra leder	18

Ordforklaringer

BU - Brukerutvalg

HF - Helseforetak

HOD - Helse- og omsorgsdepartementet

LMS - Lærings- og mestringssenteret

NLSH - Nordlandssykehuset helseforetak

PHR - Psykisk helse- og rusklinikken

RBU - Regionalt brukerutvalg

UR - Ungdomsrådet

1. Forord

Ungdomsrådet har en viktig funksjon i Nordlandssykehuset. Ungdomsrådet gir oss svært gode og viktige innspill til vårt arbeid med gode overganger, og de bidrar med sin erfaring og kunnskap til å gi vår virksomhet økt legitimitet, relevans og troverdighet i møte med pasientene, og da særlig barn og ungdom.

En av ungdomsrådets viktigste oppgaver er å være rådgivende organ og høringsinstans for sykehuset i arbeidet med å utvikle og opprettholde gode helsetjenester for ungdom. Vi ser at ungdomsrådet i stor grad involveres i ulike prosjekter og arbeid hvor de gir viktige innspill og synspunkt.

Ungdomsrådet er svært aktive, og vi setter stor pris på deres innspill og bidrag til å gjøre Nordlandssykehuset HF bedre for barn og ungdom.

Tusen takk for bidragene dere har gitt oss i 2022!

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Stam L', positioned above a horizontal line.

Administrerende direktør

2. Ungdomsrådets medlemmer i perioden

2.1 Ungdomsrådets medlemmer

I henhold til mandat for Ungdomsrådet skal det oppnevnes nytt Ungdomsråd hvert 2. år. Ungdomsrådet for perioden 2022 til 2024 ble oppnevnt 5. april.

Ungdomsrådets sammensetning fra 5. april 2022, er som følger:

Funksjon	Navn
Leder	Danielle Johanna Hansen
Nestleder	Olav Wiik Moland
Medlemmer	Susanne Regine Inga (samisk representant) Linea Vold Lea Hasse Trine Lise Antonsen Karoline Steffensen Mari-Sofie Nordland Lina Ramberg Aas Nikolai Heldahl Vinjar Meosli Håvard Moland

Koordinator: Sissel Eidhammer, Fagavdelingen

Kontaktpersoner i klinikkene:

- Kirsti Jørgensen og Marianne Røbekk Sivertsen - Psykisk helse- og rusklinikken
- Tone Johnsen – Medisinsk klinikk
- Silje Hageengen Lundeng – Barneklubben

Fra venstre: Linea Vold, Mari-Sofie Nordland, Håvard Moland, Nikolai Heldahl, Olav Wiik Moland, Trine Lise Antonsen, Susanne Regine Inga og Lea Hasse.

Kontaktpersoner er ansatte i klinikkene som bistår under møtene. Kirsti Jørgensen, som har deltatt siden starten, fikk en velfortjent avslutning fra ungdomsrådets medlemmer når hun gikk av med pensjon i høst.

Tone Johnsen (medisinsk klinikk) og Silje Hageengen (barneklubben)

2.2 Rekruttering av kandidater

Følgende tiltak har blitt gjennomført for å rekruttere kandidater til Ungdomsrådet ved Nordlandssykehuset:

1. Brev sendt til barne- og ungdomsorganisasjonene og brukerorganisasjonene i Nordland. E-post ble i tillegg sendt til Lærings- og mestringssenterets e-postliste over kontaktpersoner i brukerorganisasjonene, og brukerutvalget.
2. Artikkel delt på Nordlandssykehusets internside.
3. Innlegg på Nordlandssykehusets nettside og sosiale medier.
4. Flere innlegg delt på Ungdomsrådets egen Instagramkonto.
5. Plakater og brosjyrer hengt opp og delt aktuelle steder.
6. Kontakt med Nordlandssykehusets skole.
7. Ungdomsrådets medlemmer og kontaktpersoner har hatt et særlig fokus på rekruttering og kontakten aktuelle kandidater.
8. Kontakt med oppfølgings-tjenesten i Bodø kommune, med spørsmål om rekruttering av gutter.
9. Alle aktuelle kandidater har blitt intervjuet.

**Vil du være med i
Nordlandssykehusets ungdomsråd?**

Er du mellom 13 og 25 år? Har du erfaring med å være pasient eller pårørende ved sykehuset?

**Bli med å gjøre sykehuset bedre for barn og ungdom!
Oppdraget er betalt, og vi serverer mat. Ta kontakt!**

nordlandssykehuset.no/ungdom
ungdomsradet@nordlandssykehuset.no
Instagram/ungdomsradet_nlsh

NORDLANDSSYKEHUSET
NORDLANDS SMIPIIVIESO

Plakat og brosjyrer har blitt delt ut og hengt opp på aktuelle steder. Materiellet er utarbeidet av kommunikasjonsavdelingen ved Nordlandssykehuset.

3. Ungdomsrådets arbeid

Ungdomsrådet gjennomførte i 2022 i alt 6 møter. I tillegg til møtene gjennomførte Ungdomsrådet en fysisk helgesamling i Bodø helga 22.-24. april. Leder og nestleder deltok også på nasjonal konferanse med landets ledere og nestledere av ungdomsråd i Tromsø 22.-23. september.

Fokusområder for Ungdomsrådet har i 2022 vært: Gode overganger fra barn til voksen, reell medvirkning, behandlingen av skeive i helsevesenet, god kommunikasjon med ungdom og opplæring av nye medlemmer.

3.1 Saker til behandling

Ungdomsrådet behandlet 40 saker i 2022, blant annet:

- Presentasjon av HIPPO
- Forespørsel fra Statens barnehus i Bodø – ønsker innspill fra ungdomsrådet
- Digitale tjenester for aldersgruppen 12-16 år – ønsker innspill fra ungdomsrådet
- 10 tiltak for å skape et godt sykehus for barn og ungdom
- Innspill til direktør
- Presentasjon av Barne- og ungdomspsykiatrisk (BUP), CL¹-team
- Innspill til Oppdragsdokument 2023
- Samarbeid Psykisk helse- og rusklinikken
- Møte med Preste- og samtaletjenesten
- Innspill til Pasientsikkerhetskonferansen 2023
- Nytt fra Barneklubben

Møte på Lærings- og mestringssenteret i Bodø.

¹CL står for Consultant Liason

3.2 Foredragsvirksomhet

Representanter fra Ungdomsrådet har delt sine erfaringer og bidratt med å fronte ungdomsperspektivet gjennom følgende foredrag:

- Innlegg for medisinstudenter med tittelen «Hva er viktig for ungdom på sykehus?»
- Deltakelse i KVIP², besøk på Barne- og ungdomspsykiatrisk avdeling, Akuttenhet for ungdom, Bodø
- Innlegg på opplæring for ansatte som jobber med barn som er pårørende
- Innlegg på dialogkonferansen i Svolvær med tittelen «Hva er viktig for ungdom i framtidens helsetjeneste?»
- Presentasjon for ledergruppen: Presentasjon av ungdomsrådets hovedsaker og videre oppfølging
- Konferanse om samhandling/samarbeid i Mosjøen, «Hva forventer vi av helsevesenet i fremtiden?»
- Innlegg på kurs for ungdommer med MMC (ryggmargsbrokk)
- Innlegg på seminar om samvalg: «Hva er viktig for deg som pasient?»
- Foredrag for Nasjonalt klinisk nettverk for spiseforstyrrelser, hvor temaet var brukermedvirkning

Omvisning på barne- og ungdomsklinikken, Bodø.

Linea og Olav deltok på innspills-møte med Nordland fylkeskommune.

Olav og Lea holdt innlegg for representanter fra Helse- direktoratet, 24. april.

² KVIP står for Kvalitet i Institusjonsbehandling i Psykisk helsevern

3.3 Deltagelse i utvalg, arbeidsgrupper, møter

I denne perioden har ungdomsrådets medlemmer og tidligere medlemmer, deltatt i følgende prosjekter, utvalg, arbeidsgrupper og møter:

1. Fast representant i Brukerutvalget, leder av Ungdomsrådet
2. Deltakelse på Regional pasientsikkerhetskonferanse
3. Prosjekt om sykkelig overvekt hos barn og unge
4. Arbeidsgruppe i kurs for brukermedvirkere
5. Diagnoseuavhengig kurs for ungdom, arbeidsgruppe og utvikling
6. Brukerpanel digitale pasient- og samhandlingstjenester
7. Et barnevennlig sykehus, deltakelse i arbeidsgruppa
8. Møte med representanter fra Regionalt senter for spiseforstyrrelser
9. Referansegruppe møte Nordland fylkeskommune. Innspill til oppfølging av strategi mot ungt utenforskap og delmål 4 i strategien som handler om at barn og unge voksne med funksjonsnedsettelse skal ha like muligheter til utdanning, arbeid og deltakelse.
10. Forprosjekt FACT³-ung for kommunene Moskenes, Flakstad, Vestvågøy og Vågan
11. Videreføring og utvikling av HIPPO, medlemmer i arbeidsgruppen
12. Arbeidsgruppe som skal se på etableringen av FACT-ung Bodø
13. Regional brukerkonferanse 2022. Deltakelse og innlegg om med tittel «10 prinsipper for god medvirkning».
14. Samling i Tromsø for landets ledere, nesteledere og koordinatorene av Ungdomsråd
15. Innlegg for Helsedirektoratet 24. august. Om ungdomsrådet og ungdomsrådets arbeid
16. Workshop med tema «samskaping av digitale helsetjenester»
17. Ungdommens fylkesting 2022
18. Gjennomgang av nettsiden for å se på hva som bør oversettes til samisk

³FACT står for Flexible Assertive Community Treatment og kan oversettes til fleksibel aktiv oppsøkende behandling

Lina og Danielle hadde innlegg på dialogkonferansen i Svolvær; Hva er viktig for ungdom i framtidens helsetjeneste? 10. mai.

Mari-Sofie og Trine Lise holdt innlegg om hva som er viktig når barn er pårørende, 11 mai

Lea og Olav holdt innlegg på konferanse om samvalg 2. november om hva som er viktig for ungdom.

3.4 Digitale tjenester for 12-16 år: Innspill fra Ungdomsrådet

En av sakene vi jobbet med var å gi innspill på arbeidet med digitale tjenester for aldersgruppen 12-16 år.

1. Innspill fra Ungdomsrådet: En stor utfordring er at foreldre kan logge seg inn og se informasjon for de mellom 12 og 16 år

2. Ungdomsrådets svar på spørsmålet: Hvilke tjenester kunne dere ønsker dere fantes for ungdom på Helsenorge?

- Bedre oversikt over når timene er. Vi har ofte mange timer og det er mye å ha kontroll på. Burde være lettere å se når du har time, f.eks. en fargerik boks med når neste time er.
- Vi vil kunne se epikriser.
- Tilgang til å se informasjon fra pasientreiser, tekstmeldinger er ikke alltid pålitelig.
- Brå overgang fra å ikke ha tilgang til plutselig å få tilgang til alt når du blir 16 år.
- Tilgang til å se medisiner/bivirkninger.
- Få tilgang på prøvesvar også, gjerne en litt forenklet oversikt med forklaringer på hva det betyr.
- Alt må være lett og oversiktlig.
- Man må få mulighet til å dele informasjon med de ulike behandlere.
- Navn og telefonnummer til kontaktpersoner, fastlege, behandler osv. må stå på nettet lett tilgjengelig.
- At man kan se resepter uansett hvor gammel man er.
- Mulighet til å bestille time – å kunne se når behandler er ledig.
- Dilemmaer hvor du ikke ønsker at foreldre skal vite at du får behandling.
- Mulighet for feedback på Helsenorge.
- Ulik hvordan ting lagres i Helsenorge fra sykehus til sykehus, dette burde være likt nasjonalt.
- Underprofil til foreldre som har en passordsperring.

Innlegg 5. desember «Europa i krise, angår også ungdom i Nordland»

Årets siste møte, hvor «Nytt fra barneklubben» stod på dagsorden.

Toppmøte 2022, "Hvordan få til samarbeid? Brukermedvirkning og pårørendemedvirkning på individnivå".

4. Innspill Oppdragsdokument 2023

Oppdragsdokumentene inneholder krav fra Helse- og omsorgsdepartementet om hvilke oppgaver som skal utføres i året som kommer, og hvilke krav som settes til de regionale helseforetakene. Ungdomsrådet spilte inn tre forslag til Regionalt brukerutvalg (RBU). Forslagene fra Ungdomsrådet lød:

→ **Ansatte i sykehuset skal få kurs i Rosa kompetanse⁴, slik at de kan møte den skeive befolkningen på en god måte.**

Hvorfor? Vi ser at det mangler kompetanse på hvordan møte personer som avviker fra normen når det kommer til kjønn og seksualitet. Dette gjelder for hele befolkningen, men ungdom er en særlig sårbar gruppe når det kommer til denne tematikken. De fleste som bryter med normer for kjønn og seksualitet lever gode liv. Likevel opplever mange betydelige utfordringer knyttet til storsamfunnets manglende kunnskap om kjønns- og seksualitetsmangfold. Fortsatt er statistikken uhyggelig når det kommer til mobbing og psykisk uhelse, og for mange er det vanskelig å finne rom til å være hele seg i hverdagen. Det å bli møtt på en god måte kan virkelig utgjøre en forskjell, det er ikke alltid så mye som skal til. Vi ønsker derfor at det skal gjennomføres kurs i Rosa kompetanse.

Rosa kompetanse tilbyr faglig bistand og undervisning om kjønns- og seksualitetsmangfold. Rosa kompetanse er organisert som en fagavdeling i FRI og er finansiert av Helsedirektoratet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Utdanningsdirektoratet og Kompetansesenter for kriminalitetsforebygging.

→ **Det må prøves ut forskjellige tilbakemeldingsmetoder med mål om å kunne bruke informasjonen innhentet fra brukerne for å forbedre tjenestene.**

Hvorfor? Vi mangler et enkelt og lavterskel system for å gi tilbakemeldinger til tjenesten. Ved flere helseforetak ligger det et tilbakemeldingsskjema på nett som kan besvares anonymt. Ved å innføre et slikt system vil man kunne sikre at man får ikke tilbakemeldinger, som kan være både store og små.

⁴ Rosa kompetanse tilbyr faglig bistand og undervisning om kjønns- og seksualitetsmangfold. Rosa kompetanse er organisert som en fagavdeling i FRI og er finansiert av Helsedirektoratet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Utdanningsdirektoratet og Kompetansesenter for kriminalitetsforebygging.

5. Ungdomsrådets helgesamling Bodø

Helga 22.- 24. april var det nye ungdomsrådet til Nordlandssykehuset samlet for første helgesamling i Bodø. Med mange nye medlemmer med ulik erfaring var fokuset på denne samlingen å bli bedre kjent gjennom sosiale aktiviteter og deling av erfaringer og meninger. Hovedmålet for Ungdomsrådet denne samlingen har vært å finne ut hvordan som en gruppe skal arbeide i perioden fremover med prosjekter både internt i Ungdomsrådet, men også på oppdrag som forespurt utenfra.

Noen bilder fra helgesamlingen, 22.-24. april i Bodø.

5.1 Viktige saker for Ungdomsrådet

Ungdomsrådet har gjennom disse 10 tiltakene oppsummert de viktigste sakene for Ungdomsrådet for å skape et godt sykehus for barn og ungdom:

1. Det må lages rutiner for gode overganger på alle relevante avdelinger.
2. Aldersgrensen på barneavdelingen må økes til 18 år.
3. Ventetiden for barn og unge i psykiatrien og barnehabilitering må ned.
4. Det må opprettes en barne- og ungdomsklinikk på Nordlandssykehuset.
5. Vi må ha et brukervennlig tilbakemeldingssystem, og tjenester som tar tilbakemeldingene på alvor.
6. Vi ønsker muligheten for å få timer på ettermiddagen, etter jobb og skole.
7. Vi ønsker et ungdomsrom der ungdom kan oppholde seg når de er på sykehus.
8. Kommunikasjonen med barn og ungdom må bli bedre – vi må møtes der vi er.
9. Samarbeidet mellom dere må bli bedre, internt i sykehuset og mellom skole/kommune/sykehus, og koordinatorsystemet må funke.
10. Tilbudet til skeive og transpersoner må bli bedre, og de må bli møtt på en respektfull måte

I løpet av helga lagde ungdomsrådet regler for hvordan de ønsker å jobbe sammen.

Gruppregler for Ungdomsrådet Nordlandssykehuset

1. Ha respekt for hverandre og ta hensyn til at alle har forskjellige behov
2. Ikke avbryt hverandre
3. Vær positiv til innspillene og tankene folk har
4. Still forberedt til oppdrag og møter
5. Ta sosialt ansvar og inkluder alle
6. Vi deler ikke videre det vi forteller hverandre

6. Nasjonalt møte

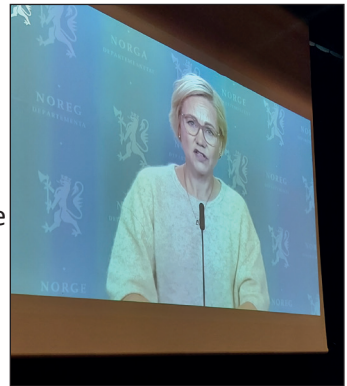
22. september ble det arrangert et nasjonalt møte mellom ledere, nestledere og koordinatorene i landets ungdomsråd. Det var ungdomsrådene i Helse Nord som tok initiativ til samlingen. Det var 18 ulike helseforetak representert på møtet, i tillegg deltok Unge Funksjonshemmede, Helse Nord RHF, Pasient- og brukerombudet og MED ungdom i fokus. Totalt var det 57 deltakere på listen. Alle ungdomsråd i helseforetakene var invitert til å delta med leder, nestleder og koordinatorene. Der leder eller nestleder ikke kunne delta, var det åpent for at andre medlemmer i ungdomsrådene kunne være med.

Samling med landets ledere og nestledere av ungdomsråd. Nestleder Olav var konferansier og det var ungdomsrådene i Helse Nord som tok initiativ til og arrangerte samlingen.

De viktigste sakene for alle landets ungdomsråd var følgende:

1. **Overganger.** Det å ha langvarige og kroniske helseplager innebærer for de fleste en rekke overganger, både innad i spesialisthelsetjenesten og mellom spesialisthelsetjenesten og kommunen. En av de vanskeligste overgangene ungdommer må gå gjennom er overføringen fra barneorienterte til voksenorienterte tjenester. Ungdommenes erfaringer er at det ofte er mye som glipper i denne overgangen og at oppmerksomhet på overgangen er alt for lite integrert i tjenestene i dag.
2. **Psykisk helse.** Satsingen på psykisk helse for barn og unge må trappes opp i takt med økt behov for tilbud og tjenester.
3. **Gratis helsetjeneste til barn og unge opp til 23 år.** Unge voksne som ikke ennå er økonomisk selvstendige rammes av manglende ressurser i familiene, og det er viktig at denne gruppens helse ikke settes tilbake av denne grunn. Vi mener derfor at det skal ytes gratis helsetjenester til alle opp til 23 år.
4. Ønske om **systemer som sikrer god ungdomsmedvirkning** i spesialisthelsetjenesten lokalt, og nasjonalt.

Ingvild Kjerkol ønsket velkommen og mottok en oppsummering fra ungdomsrådene i etterkant av møtet.

7. Økonomi

Regnskap	2021	2022
Honorar	132 608,-	187 341,-
Andre driftskostnader	133 993,-	95 446,-
Sum	267 460,-	282 787,-

Ungdomsrådet driver sin aktivitet innenfor gitt budsjett.

8. Hilsen fra ungdomsrådets leder

For et år det har vært! Vi begynte året med fokus på opplæring, å bli kjent og trygge på hverandre for å kunne jobbe godt sammen i perioden. Jeg vil takke hvert enkelt av medlemmene i Ungdomsrådet, som har vist et enormt engasjement og kunnskap!

Et stort fokus i dette året har vært å sikre at vi får fulgt opp sakene vi har jobbet med over lang tid på en god måte. I 2022 har vi jobbet med pårørende og samarbeidet mellom sykehuset og kommunen. Vi har hatt et særlig fokus på skeiv helse og hvordan samiske pasienter blir møtt også.

Vi er jo et høringsorgan for ledelsen i sykehuset, og jobber med brukermidvirkning på tjeneste- og systemnivå. Vi blir kontaktet i saker som er relevante for ungdommer som er brukere av sykehuset, og deltar i forbedringsprosesser og endringsprosesser internt i sykehuset. For oss er det viktig med forståelsen at brukere av tjenester forstår sin egen behandling, tjenesten de bruker, og helsesystemet på en måte som er unik fra hvordan helsesystemet forstår seg selv – og at denne kompetansen er verdifull. Det er derfor viktig for oss at vi ikke kun er et høringsorgan – ettersom vi kan poengtere utfordringer – og komme med løsningsforslag også uten at ledelsen først ber oss om innspill.

Siden Ungdomsrådet ble opprettet i 2017 har vår hjertesak vært overgangen fra barn til voksen. Det er en overgang alle ungdommer som mottar helsetjenester over

Det har vært en sann glede å få lov til å lede Ungdomsrådet dette året.

Danielle Johanna Hansen, leder av ungdomsrådet

lengre tid må igjennom, og en vi vet setter store krav til hver individuell bruker. Vi jobber med å komme med løsningsforslag, og har jobbet med rutiner innen flere avdelinger og klinikker. I september 2022 hadde alle Ungdomsrådene i Norge en samling, som vi ungdomsrådene i Nord arrangerte sammen. Vi ser fram til å jobbe videre med dette arbeidet. Det var veldig fint å møte de andre ungdomsrådene i landet for å kunne utveksle erfaringer og jobbe saker som vi alle er opptatt av. Vi ønsker å jobbe enda mer med de andre ungdomsrådene og få til felles utspill og saker.

Vi vil også trekke fram et veldig godt samarbeid med ledelsen og direktøren vår, Siri Tau Ursin. Vi er veldig glade over å ha en direktør som er opptatt at minoritetssaker, som virkelig bryr seg, og som deltar på møtene våre.

Til slutt vil vi takke våre flotte voksenpersoner i Ungdomsrådet. Særlig vil jeg benytte anledningen til å takke av Kirsti Jørgensen, som har vært med fra starten av og bidratt med kloke innspill og være en varm voksenperson for oss.

Det har vært et utrolig flott, spennende og lærerikt år, og vi gleder oss til alt vi skal få til i årene som kommer!

Danielle Johanna Hansen.

Sjekk ut Instagram-kontoen vår

Nordlandssykehuset HF
Salten - Lofoten - Vesterålen

postmottak@nlsh.no
nordlandssykehuset.no

